

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2012 r.

Sąd Rejonowy w Prudniku III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Ciągiewicz-Miśta

Protokolant: Aneta Rzeszutko-Wojtalik

po rozpoznaniu w dniach 24.09.2012 roku i 07.11.2012 roku w Prudniku

na rozprawie

sprawy z ***powództwa mał. O. Z. zast. przez M. K.***

przeciwko G. Z.

o podwyższenie alimentów

I. Zasądza od pozwanego G. Z. na rzecz mał. powoda O. Z. alimenty w kwocie po 1.100 zł /jeden tysiąc sto złotych/ miesięcznie, płatne do rąk matki dziecka M. K., poczynając od dnia 01.09.2012 roku do dnia 15-go każdego następującego po sobie miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem SO w O. z dnia 05.10.2009 roku w sprawie IRC 834/09 w kwocie po 500 zł miesięcznie;

II. W pozostałym zakresie powództwo oddała;

III. Nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 300 zł tytułem części opłaty sądowej od której strona powodowa była zwolniona;

IV. Koszty zastępstwa procesowego między stronami wzajemnie znosi;

V. Wyrokowi w pkt. I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 237/12

UZASADNIENIE

M. K., działając jako przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda O. Z., pozwem z dnia 2 sierpnia 2012 r. domagała się podwyższenia alimentów od pozwanego G. Z. zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z dnia 5 października 2009 r., sygn. akt I RC 834/09, z kwoty po 500 zł na kwotę po 1.800 zł miesięcznie. Wniosła także o zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, iż od czasu zasądzenia alimentów na rzecz O. Z. w wyroku rozwodowym nastąpiła istotna zmiana w zakresie jego usprawiedliwionych potrzeb oraz wysokości kosztów jego utrzymania. Ponadto poprawiła się sytuacja materialna pozwanego, jego dochody wzrosły. Matka powoda przebywa na bezpłatnym urlopie wychowawczym udzielonym na wychowanie drugie dziecko. M. K. podniosła, że małoletni O. ukończył 14 lat, intensywnie rośnie. Ma także coraz szersze zainteresowania. Potrzebuje wymiany mebli, odświeżenia pokoju, wymiany sprzętu narciarskiego, roweru. Dodała, że od 2010 r. powód ma wyznaczone wizyty u okulisty co pół roku, a od września 2011 r. wykonywany ma szereg badań związanych z niewłaściwą pracą wątroby. Ponadto, od lutego

2012 r. małoletni podlega leczeniu ortodontycznemu. M. K. podniosła, że syn jest wybitnie inteligentny, uczęszcza do prywatnej szkoły w N., o wyborze której zdecydowała razem z pozwanym. Wiąże się to z ponoszeniem kosztów czesnego oraz dojazdów do szkoły. Wskazała również, że G. Z. pełni dyrektorskie stanowisko w miejscu pracy, dodatkowo prowadzi działalność gospodarczą. Wyjeżdża na zagraniczne wakacje, na narty, rekreacyjnie jeździ konno.

Na rozprawie w dniu 24 września 2012 r. pozwany G. Z. nie zgodził się z żądaniem pozwu, zaproponował możliwość zawarcia ugody na kwotę 600 zł miesięcznie.

Przedstawicielka ustawowa mał. powoda nie zgodziła się na ugode w sprawie podwyższenia alimentów do wskazanej wysokości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Okręgowego w O.z dnia 5 października 2009 r., w sprawie o sygn. akt I RC 834/09, Sąd zasądził od G. Z. na rzecz małoletniego O. Z. alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie, płatne do rąk matki dziecka M. Z. (obecnie K.), do dnia 15 każdego miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

W tym czasie małoletni O. Z. miał 11 lat. Nie chorował, uczęszczał na lekcje języka angielskiego, za które powódka płaciła 130 zł miesięcznie.

M. K. pracowała wówczas w Urzędzie Miejskim w P. za wynagrodzeniem około 1.400 zł netto. Mieszkała wraz z synem w mieszkaniu swoich rodziców. Koszty utrzymania mieszkania wynosiły ją około 500 zł miesięcznie.

(dowód: wyrok SO w O.z dnia 24.03.2006 r. – k. 48 akt I RC 834/09,

akt urodzenia małoletniego – k. 4 w/w akt,

deklaracja PIT-37 – k. 19-21 w/w akt,

informacja o wysokości czynszu oraz dowody wpłat – k. 9-18 w/w akt,

przesłuchanie M. Z. (K.) – k. 46 w/w akt,

przesłuchanie G. Z. – k. 46 w/w akt

przesłuchanie M. K. – k. 128)

G. Z. pracował wówczas w Wojewódzkim Inspektoracie Transportu Drogowego, zarabiał ok. 3.500 zł brutto. Nie kontaktował się z synem. Mieszkał u swoich rodziców.

(dowody: przesłuchanie G. Z. – k. 46 akt I RC 834/09,

przesłuchanie M. Z. (K.) – k. 46 w/w akt,

zaświadczenie o wynagrodzeniu – k. 45 w/w akt,

przesłuchanie G. Z. – k. 129)

Obecnie M. K. zawarła nowy związek małżeński. Przebywa na urlopie wychowawczym i sprawuje opiekę nad dwuletnią córką. Mąż przedstawicielki ustawowej powoda pracuje za granicą. M. K. wraz z rodziną mieszka nadal w mieszkaniu rodziców. Nie ma żadnego dochodu, nie korzysta z pomocy społecznej. Pozostaje na utrzymaniu męża.

(dowód: przesłuchanie M. K. – k. 129,

Informacja pracodawcy o urlopie wychowawczym – k. 13)

Małoletni O. Z. ma obecnie 14 lat, uczęszcza do II klasy Diecezjalnego Gimnazjum w N., do szkoły codziennie dojeżdża. Jest to szkoła prywatna, zgodę na naukę w tej szkole wyrazili oboje rodzice małoletniego. Miesięczne czesne w szkole wynosi 400 zł. Opłatę za szkołę uiszcza G. Z.. Bilet miesięczny autobusowy na dojazdy do szkoły (w jedną stronę) kosztuje 125 zł, kolejowy 96 zł. Bilet jednorazowy na trasie P. – N. kosztuje: autobusowy 6,80 zł, kolejowy 5,04 zł. Małoletni ma wykupiony bilet miesięczny na dojazdy poranne do szkoły. Po południu wraca kupując pojedyncze bilety. Koszty dojazdów syna do szkoły ponosi M. K., wynoszą one około 200 zł miesięcznie.

(dowody: informacja o wysokości czesnego – k. 14,

umowa o naukę – k. 107,

bilety kolejowe i autobusowe – k. 18,

potwierdzenia wpłat czesnego – k. 108-116, 126,

przesłuchanie M. K. – k. 128, 129,

przesłuchanie G. Z. – k. 129)

W kwietniu 2010 r. pojawiła się u małoletniego wada wzroku. W związku z tą wadą związana jest konieczność wymiany szkieł w okularach powoda co pół roku. W 2011 r. pojawiły się u O. Z. problemy z wątrobą. Małoletni odbywa szereg badań, lekarze mają trudności w zdiagnozowaniu przyczyny złych wyników badań. Małoletni nosi stały aparat ortodontyczny, pozostaje pod stałą kontrolą ortodonta. W związku z chorobą przebytą we wczesnym dzieciństwie, powód ciężko znosi wszelkie choroby, dostaje wtedy silne leki.

O. Z. jest dzieckiem o wysokich zdolnościach intelektualnych. Uczęszcza na kółka fotograficzne, chemiczne, teatralne. Nie są to zajęcia płatne. Ze względu na zainteresowania fotograficzne syna M. K. zakupiła mu aparat lustrzany oraz obiektyw.

Małoletni jest w takim wieku, że zwraca uwagę na swoją odzież, chciałby mieć rzeczy dobrej jakości, liczy się ze zdaniem kolegów.

(dowody: przesłuchanie M. K. – k. 128, 129,

opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej – k. 15,

wyniki badań – k. 16,

paragony i rachunki – k. 10, 11, 17, 18, 119, 120,

paragony za odzież – k. 18,

G. Z. założył synowi polisę ubezpieczeniową, której miesięczna składka wynosi 309 zł. Pozwany co miesiąc uiszcza tę składkę.

Do kwietnia 2012 r. G. Z. ponosił koszty utrzymania syna po połowie z M. K., co poza alimentami, czesnym za szkołę oraz składką polisy ubezpieczeniowej syna wynosiło kwotę około 300 zł miesięcznie. W ramach tych dodatkowych wydatków na syna pozwany przekazywał mu kieszonkowe w kwocie 40 zł miesięcznie, ponosił koszty wycieczek szkolnych, zapewniał atrakcje podczas wspólnych weekendów.

Następnie G. Z. zrezygnował z dodatkowych wydatków na syna, nadal regularnie płaci alimenty w kwocie 500 zł, uiszcza czesne za szkołę (400 zł) oraz opłaca polisę ubezpieczeniową (309 zł). W październiku 2012 r. pozwany zapłacił na rzecz syna kwotę 240 zł tytułem wstrzymanego wcześniej kieszonkowego za okres maj – wrzesień 2012.

(dowód: przesłuchanie M. K. – k. 128, 129

przesłuchanie G. Z. – k. 129, 130,

polisa ubezpieczeniowa A. – k. 102, 103,

potwierdzenia przelewów – k. 57, 58, 70-81, 97-101, 104-106,

127,

rachunki i faktury – k. 81/2 - 87, 89-96)

Obecnie G. Z. zatrudniony jest na stanowisku Samodzielnego Inspektora Nadzoru Techniczno – Technologicznego w Zakładzie O. Ż.w N., za wynagrodzeniem 7.000 zł brutto. Prowadzi także działalność gospodarczą – szkolenia zawodowych kierowców.

Pozwany mieszka w tym samym domu, co w czasie rozwodu, wraz z rodzicami. Obecnie jest właścicielem tego domu, rodzice darowali mu go. Koszty eksploatacji domu ponosi wraz z rodzicami. Razem z pozwanym mieszka także jego obecna partnerka oraz małaletnia córka urodzona 16 października 2012 r. Partnerka G. Z. nie pracuje. Koszt utrzymania córki pozwany określił na kwotę ok. 400 zł miesięcznie.

W grudniu 2010 r. pozwany zaciągnął kredyt na remont domu na kwotę 70.000 zł. Ze środków z kredytu wyremontował centralne ogrzewanie oraz łazienkę. Spłaca miesięczne raty kredytu w kwocie 1.328 zł. Będzie spłacał ten kredyt do 2016 r.

G. Z. jest właścicielem dwóch samochodów. W styczniu 2012 r. spędził urlop na nartach w A.. Z małaletnim powodem nie spotykał się od maja 2012 r.

(dowody: umowa o pracę – k. 62-63,

zaświadczenie o zarobkach – k. 64,

zeznania PIT 36L i PIT/B – k. 65-69,

nakaz płatniczy z dowodami wpłat – k. 39,40,

rachunki za wodę, telefon, prąd – k. 41-43, 45, 46,

zaświadczenie o zatrudnieniu – k. 50,

umowa kredytu i zawiadomienie o wysokości raty – k. 60, 61,

akt urodzenia mał. H. Z. – k. 121,

paragony i faktury – k. 52, 54-56, 124, 125,

przesłuchanie G. Z. – k. 129)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Podstawą ustalenia stanu faktycznego były przede wszystkim dowody z przesłuchania stron, oraz liczne dokumenty przedłożone przez strony (m.in., potwierdzenia przelewów, rachunki i faktury, zaświadczenia o zatrudnieniu i

zarobkach, dokumenty bankowe, polisa ubezpieczeniowa, akt urodzenia). Sąd nie znalazł powodów, dla których miałby podważać wiarygodność któregośkolwiek dowodu.

Na wstępie rozważań wskazać należy, iż art. 96 kro nakłada na rodziców obowiązek troski o fizyczny i duchowy rozwój dziecka. Zaś wedle art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Stosownie do dyspozycji art. 135 § 1 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby

i majątku. Przez ustawowe określenie "możliwości zarobkowe i majątkowe" rozumieć z kolei należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych [Z. Krzemiński, Alimenty i ojcostwo. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III].

Wysuwane przez przedstawicielkę ustawową małoletniego O. Z. żądanie zmiany wysokości należnych im alimentów swoją podstawę znajduje w treści art. 138 kro, zgodnie z którym, w razie zmiany stosunków, można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Warunkiem stosowania regulacji prawnej przewidzianej w art. 138 kro jest zaistnienie zmiany stosunków, czyli zmiany polegającej na istotnym zwiększeniu się albo zmniejszeniu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Celem rozważenia, czy przedmiotowa przesłanka miała miejsce w niniejszej sprawie, Sąd na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, przeanalizował sytuację: materialną i osobistą małoletniego powoda, jak również jego ustawowej przedstawicielki, a także procesy zmian w nich zachodzących od momentu zasądzenia alimentów przez Sąd Okręgowy wO. w dniu 5 października 2009 r., w sprawie I RC 834/09, jak również zmiany w możliwościach majątkowych i zarobkowych pozwanego w tym okresie.

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy należało uznać, że sytuacja małoletniego powoda od daty poprzedniego orzeczenia w sprawie alimentów na jego rzecz od G. Z., do dnia orzekania w niniejszym postępowaniu, uległa istotnej zmianie. Od ostatniego ustalenia alimentów minęło ponad trzy lata. Już tylko z tego powodu oczywistym jest wzrost kosztów utrzymania małoletniego O. Z., podyktowany chociażby rosnącą inflacją. Biorąc pod uwagę wskaźniki inflacji czy poziom wzrostu minimalnego wynagrodzenia w tym okresie, alimenty powinny zostać zwaloryzowane o kwotę 100 zł.

Ponadto trzy lata temu powód uczęszczał do IV klasy szkoły podstawowej. Zasadniczą okolicznością mającą wpływ na wzrost kosztów utrzymania powoda był wybór szkoły dla niego. Rodzice małoletniego wspólnie zdecydowali o tym, że małoletni będzie uczęszczał do szkoły prywatnej, położonej poza miejscem jego zamieszkania. Obecnie zatem O. uczy się w Diecezjalnym Gimnazjum w N., codziennie dojeżdża do szkoły. W związku z tym istnieją wydatki na czesne w szkole oraz na dojazdy do szkoły, a ponadto musi on zostać wyposażony w żywność lub środki na zakup posiłków na czas przebywania poza domem. Wobec zgodnej decyzji rodziców o wyborze szkoły, uzasadnionej zresztą nieprzeciętnymi zdolnościami syna, oczywistym jest, że oboje rodzice powinni partycypować w kosztach utrzymania syna w tym zakresie. Nie stanowiło okoliczności spornej między stronami, że koszty szkoły (czesne, dojazdy, posiłki poza domem) wynoszą co najmniej 600 zł miesięcznie. Sąd miał na względzie, że to M. K., wobec sprawowania bieżącej pieczy nad powodem, w większym stopniu jest zaangażowana w osobiste starania o rozwój i wychowanie dziecka. Dlatego też, na podstawie art. 135 § 2 kro, uznał, iż uzasadniony jest taki podział obowiązków alimentacyjnych rodziców powoda w zakresie kosztów szkoły, że na pozwanym będzie ciążyło 2/3, natomiast na matce powoda 1/3 tych kosztów. Ostatecznie doprowadziło to do zwiększenia alimentów pozwanego – jako jego udziału w kosztach szkoły syna – o kwotę 400 zł.

Wzrost potrzeb powoda uzasadnia także również jego wiek i etap życia, w jakim się znajduje. Koszty podręczników i przyborów szkolnych, wyżywienia, odzieży i środków higieny adekwatnych do wieku powoda, są nieco wyższe, niż

koszty zapotrzebowania na te środki niż trzy lata temu, kiedy powód był w szkole podstawowej. Pojawiły się także koszty wizyt lekarskich, wymiany szkieł w okularach. W tym miejscu podkreślić należy, że co do zasady uzasadnione jest uwzględnienie w zakresie obowiązku alimentacyjnego kosztów związanych z zajęciami dodatkowymi powoda – sportem, fotografią.

Sąd nie mógł jednak uwzględnić powództwa w całości w oparciu o przedstawione przez stronę powodową wyliczenia. W pierwszej kolejności należy podkreślić, że o zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, a nie faktycznie ponoszone na niego wydatki. Usprawiedliwione potrzeby podlegające zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego dotyczyć mogą wyłącznie środków utrzymania i wychowania. Nie obejmują świadczeń, które nie służą zaspokajaniu bieżących, usprawiedliwionych potrzeb. Podkreślić należy, że koszty wychowania, w zakres których wchodzi również wydatki za rozwój zainteresowań czy pasji uprawnionego do alimentów, muszą się jednak mieścić w rozsądnych granicach i być oceniane głównie z uwzględnieniem możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentów, jak również jego stopy życiowej.

Wobec powyższego uznać należy, że podane przez przedstawicielkę ustawową małoletniego powoda koszty zakupu mebli, pościeli, sprzętu narciarskiego, sprzętu fotograficznego, wycieczek, remontów, nie wchodzi w zakres bieżących potrzeb małoletniego. Obowiązek alimentacyjny nie może także dotyczyć obowiązku czynienia darowizn [zob. wyrok NSA z dnia 13 grudnia 2007 r., III FSK 11/07, CBOSA]. Wszelkie zatem udziały pozwanego w prezentach, kieszonkowym, rozrywkach, także, zgodnie z prawem, nie zalicza się do obowiązku alimentacyjnego. Podkreślić należy również, że nie można zaliczyć do obowiązku alimentacyjnego założenia na rzecz dziecka polisy ubezpieczeniowej, która stanowi gwarancję finansową na przyszłość. W żadnym zakresie nie jest ona zaspokajaniem bieżących potrzeb uprawnionego do alimentacji [zob. T. Domińczyk (w:) „Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz”, red. K. Piasecki, Warszawa 2011 r., s. 920].

Dla określenia usprawiedliwionych potrzeb powoda zasadnicze znaczenie miała też kwestia zamożności i sytuacji zarobkowej zarówno matki, jak i ojca powoda.

Analizując status życiowy inicjującej w imieniu małoletniego powoda niniejsze postępowanie, uznać należy, iż jej sytuacja życiowa uległa pogorszeniu w porównaniu z chwilą rozvodu, kiedy pracowała i otrzymywała dochód. Obecnie M. K. przebywa ona na bezpłatnym urlopie wychowawczym z dwuletnią córką. Podkreślić jednakże należy, że urlop wychowawczy jest wyborem przedstawicielki ustawowej powoda i nie może mieć zasadniczego wpływu na kształtowanie obowiązku pozwanego, czego zresztą M. K. nie podnosiła.

Dokonując oceny sytuacji majątkowej i zarobkowej pozwanego, przyjąć należy, że zmieniła się ona na korzyść. Jego wynagrodzenie w ostatnich trzech latach wzrosło dwukrotnie. Ponadto prowadzi on działalność gospodarczą. Co prawda, z przedstawionej przez niego dokumentacji wynika, iż uzyskuje on straty z działalności, jednakże nie rezygnuje z niej, co świadczy o spodziewanych korzyściach z tej działalności. Elementem mającym wpływ na możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego miała również okoliczność, iż G. Z. urodziła się córka. Partnerka pozwanego nie pracuje, jednakże G. Z. nie jest obowiązany prawem do utrzymywania partnerki. Jego obowiązek alimentacyjny należało zatem ustalić w taki sposób, by każde z dzieci pozwanego mogło mieć zaspokojone swoje potrzeby na podobnym poziomie, stosownie do swoich potrzeb.

Mając na uwadze zdarzenia i ustalenia opisane wyżej, zważając na fakt, iż potrzeby małoletniego O. Z. znacząco wzrosły, jak również mając na względzie, iż sytuacja zarobkowa i majątkowa pozwanego uległa istotnemu polepszeniu, Sąd podniósł wysokość alimentów do kwoty 1.100 zł miesięcznie, uwzględniając w nich koszty szkoły, waloryzacji świadczenia alimentacyjnego oraz zwiększonych potrzeb małoletniego powoda. Alimenty we wskazanej kwocie mieszczą się w ramach możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego, z uwzględnieniem jego sytuacji zawodowej i osobistej. Tak ustalona kwota alimentów, przy nieco mniejszym wkładzie finansowym matki powoda pozwoli w ocenie Sądu na zaspokojenie bieżących, uzasadnionych potrzeb małoletniego. Natomiast wszelkie dodatkowe świadczenia na rzecz małoletniego (kieszonkowe, wycieczki, polisa ubezpieczeniowa), będące dla niego użyteczne, ale nie konieczne, mogą być przedmiotem nieobligatoryjnych działań rodziców na jego rzecz.

Na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc Sąd zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego powoda ustawowe odsetki na wypadek zwłoki w płatności którejkolwiek z rat świadczenia.

O kosztach procesu od pozwanego Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, wynikającą z art. 98 kpc. Koszt procesu w niniejszej sprawie stanowiła opłata od pozwu, od której strona powodowa była zwolniona. Biorąc pod uwagę, że G. Z. uznał powództwo do kwoty 600 zł, a alimenty zostały zasądzone na kwotę 1.100 zł, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych Sąd zasądził od G. Z. kwotę 300 zł (opłata od różnicy między uwzględnionym, a uznanym powództwem – 500 zł) na rzecz Skarbu Państwa, tytułem opłaty od uwzględnionego powództwa ($500 \text{ zł} \times 12 \times 5\% = 300 \text{ zł}$).

Wobec tego, że żądanie M. K. zostało uwzględnione niemal w połowie (46%), Sąd zniósł wzajemnie koszty zastępstwa procesowego między stronami na podstawie art. 100 kpc.

Nadanie wyrokowi w pkt IV rygoru natychmiastowej wykonalności znajduje uzasadnienie w treści art. 333 § 1 kpc.

Mając powyższe na uwadze i powołane wyżej przepisy orzeczono jak w sentencji.